

TÜRKÇE

PISA - TIMSS
MANTIK - MUHAKEME
SÖZEL YETENEK
AKIL YÜRÜTME
GRAFİK / TABLO OKUMA
GÖRSEL YORUMLAMA

 video
ÇÖZÜMLÜ

**ISLEYEN
ZEKA**

6. Sınıf

TÜRKÇE

Zac-i'den Püf Noktaları

Testlerde yer alan **Zac-i'den Püf Noktaları** soruların kolay çözülebilmesi için püf noktalar içerir.

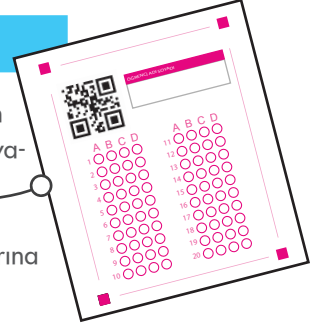
Testler

Tam hücreleme sistemi ile hazırlanan, nitelikli ve özgün sorulardan oluşan testler bilginin pekiştirilmesini sağlayacak ve kalıcı öğrenmeyi artıracaktır.

Her teste yer alan **dijitalim** uygulaması öğrencilerin çözemedikleri soruların video çözümüne ve sıralamalarına ulaşmasını sağlamaktadır.

Google Play veya **Appstore** mağazalarından **dijitalim** uygulamasını indirebilirsiniz.

Öğretmenler "dijitalim" uygulamasıyla testlerin sonundaki mobil optiği okutarak tüm öğrencilerinin sonucuna ulaşabilir.

Uygulamalar

Testlerin hemen ardından gelen **Uygulama** bölümleri öğrencinin konuyu tam olarak kavramasını sağlayacaktır.

Ünite Değerlendirme Testleri

Ünite sonlarındaki **Ünite Değerlendirme Testleri** öğrenciye kazanımları birleştirerek yorumlamayı ve bilgiyi kullanmayı öğretecektir.

Denemeler

Kitap sonunda yer alan **denemeler**, tarama niteliğinde hazırlanmıştır. Her deneme, ilk konudan başlayarak o güne kadar işlenen konuları içerir.

- YENİ MÜFREDATA UYGUN
- TAM HÜCRELEME SİSTEMİ
- AKILLI TAHTAYA UYUMLU

56

Zac-i'den Püf Noktaları Sayısı

689

Soru Sayısı

41

Uygulama Sayısı

5

Deneme Sayısı

ZAC-I

Copyright ©

Bu kitabın her hakkı yayınevine aittir.

Hangi amaçla olursa olsun, bu kitabın tamamının ya da bir kısmının, kitabı yayımlayan yayınevinin önceden izni olmaksızın elektronik, mekanik, fotokopi ya da herhangi bir kayıt sistemi ile çoğaltılması, yayımlanması ve depolanması yasaktır.

170719 – B2

ISBN: 978 – 605 – 250 – 194 – 8

Yayın Koordinatörü

Selim AKGÜL

Yazarlar

Komisyon

Editör

Merve ER

Dizgi

İşleyen Zeka Dizgi Birimi

Basım Yeri

İŞLEYEN ZEK A YAYINCILIK

Ostim Mahallesi, Enerji Caddesi, 1207. Sokak, No: 3/C-D

Ostim, Yenimahalle / ANKARA

Tel: (0850) 302 20 90 • (0549) 814 44 13

Değerli Öğretmen Arkadaşlarım ve Sevgili Öğrenciler,

Eğitim öğretim sürecinde öğrencilerimiz çeşitli sınavlarla karşılaşmaktadır. Öğrencilerimizin bu süreci başarılı bir şekilde tamamlamalarında onlara destek olmak amacıyla “İşleyen Zeka Yayınları” olarak uzman bir kadroyla çalışmalarımızı sürdürüyoruz.

Yayın çalışmalarımızı Talim ve Terbiye Kurulu Başkanlığının yayınladığı öğretim programlarına göre hazırlıyoruz. İçeriklerimizi hazırlarken kazanım eksenli çalışıyor, konu anlatımlarında ve sorularda tüm kazanımları işliyoruz. Kazanım dışında kalan içeriklere ve sorulara yayınlarımızda yer vermiyoruz. Müfredat değişikliklerini anında takip ederek ve yayınlarımızı sürekli güncelleyerek öğrencilere her zaman yeni müfredata göre sunuyoruz.

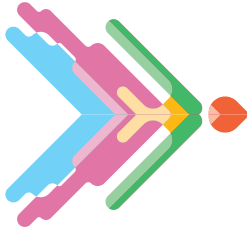
“İşleyen Zeka Yayınları” olarak yaptığımız ihtiyaç analizleriyle öğrencilerin farklı şekilde oluşan ihtiyaçlarını gidermek için ürün yelpazemizde birbirinden farklı çalışmalara yer veriyoruz. Bu kapsamda “yörünge serisi, tüm dersler konu anlatımı, tüm dersler soru bankası, yaprak test ve denemeler” gibi farklı yayınlarla karşınıza çıkıyoruz.

“İşleyen Zeka Yayınları”nın size en uygun ürününü seçerek sizler de başarıya emin adımlarla koşabilirsiniz. Başarı dileklerimizle...

Selim AKGÜL

Yayın Koordinatörü

selimakgul@isler.com.tr

İÇİNDEKİLER

1. ÜNİTE

KELİMENİN ANLAMI VE YORUMU

Gerçek, Mecaz, Terim Anamlı Kelimeler.....	9
Kelimeler Arası Anlam İlişkileri.....	13
Deyim, Atasözü ve İkilemeler.....	15
Söz Öbekleri.....	19
Söz Sanatları.....	21
Uygulama	23
Ünite Değerlendirme	25

2. ÜNİTE

CÜMLENİN ANLAMI VE YORUMU

Eş ve Yakın Anamlı Cümleler / Cümle Tamamlama / Cümle Oluşturma.....	29
Cümleler Arası Anlam İlişkileri.....	33
Cümlede Kavramlar ve Duygular.....	35
Uygulama	39
Ünite Değerlendirme	41

3. ÜNİTE

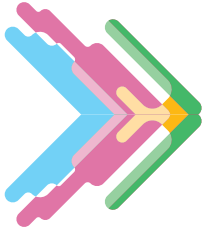
PARAGRAFİN ANLAMI VE YORUMU

Paragrafta Yapı.....	45
Paragrafta Konu, Başlık, Ana Düşünce.....	49
Paragrafta Yardımcı Düşünce.....	55
Uygulama	61
Ünite Değerlendirme	63

4. ÜNİTE

METİN TÜRLERİ

Metin Türleri.....	69
Uygulama	77

İÇİNDEKİLER

5. ÜNİTE

GÖRSEL - GRAFİK OKUMA

Görsel - Grafik Okuma	81
Uygulama	89

6. ÜNİTE

SÖZEL YETENEK/MUHAKEME/ AKIL YÜRÜTME

Sözel Yetenek/Muhakeme/Akıl Yürütme	93
Uygulama	99

7. ÜNİTE

KELİMENİN YAPISI

Çekim Ekleri / Basit - Türemiş - Birleşik Kelimeler	103
Uygulama	115

8. ÜNİTE

İSİM

İsim	119
Uygulama	125

9. ÜNİTE

SIFAT

Sıfat	129
Uygulama	135

9. ÜNİTE **TAMLAMALAR**

Tamlamalar.....	139
Uygulama	145

10. ÜNİTE **ZAMİR**

Zamir	149
Uygulama	157

11. ÜNİTE **EDAT - BAĞLAÇ - ÜNLEM**

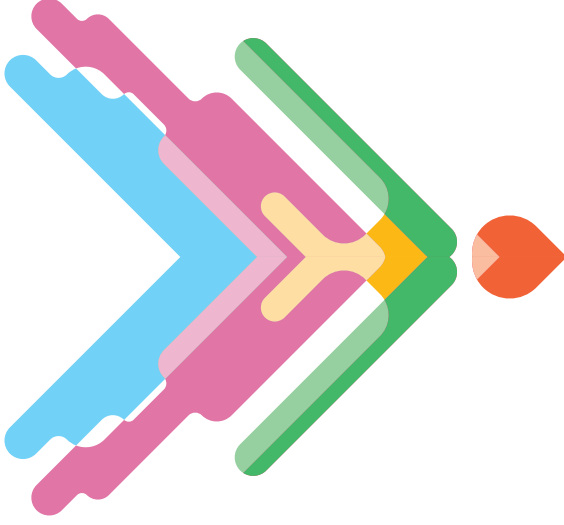
Edat / Bağlaç / Ünlem	161
Uygulama	167

12. ÜNİTE **YAZIM KURALLARI**

Yazım Kuralları	171
Uygulama	181

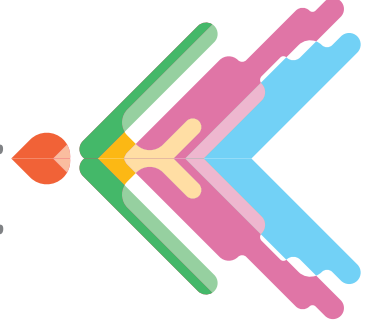
13. ÜNİTE **NOKTALAMA İŞARETLERİ**

Noktalama İşaretleri.....	185
Uygulama	193
DENEMELER	197
CEVAP ANAHTARI	220

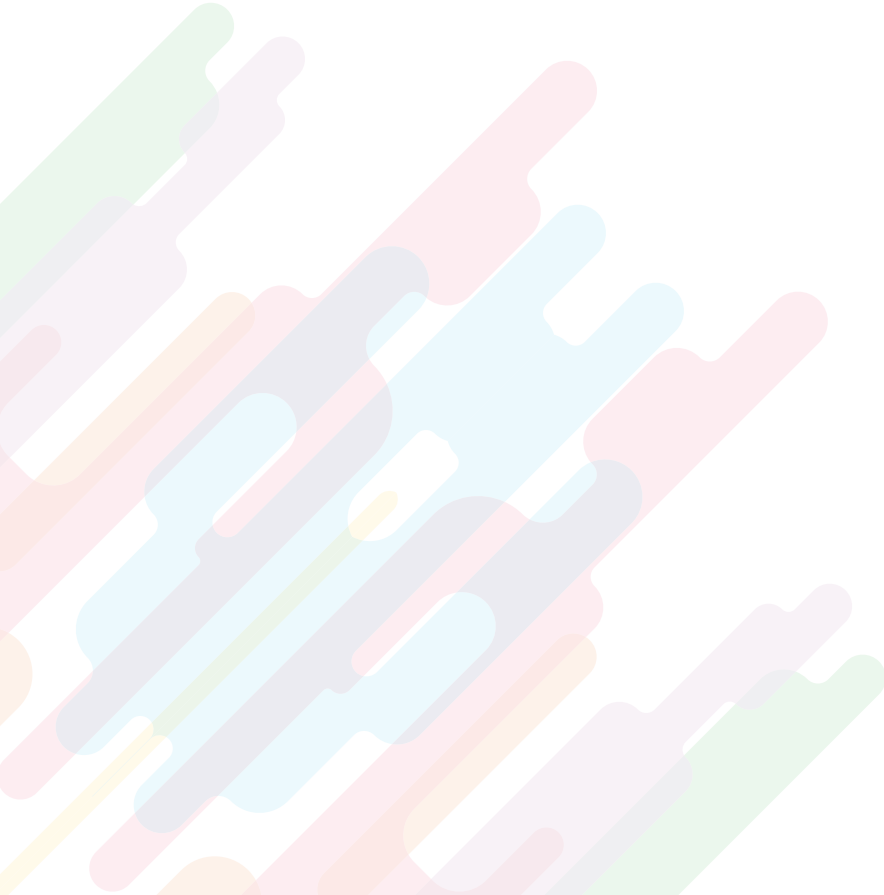

1. Ünite

**Kelimenin Anlamı
ve Yorumu**

- **Gerçek, Mecaz, Terim Anlamalı Kelimeler**
- **Kelimeler Arası Anlam İlişkileri**
- **Deyim, Atasözü ve İkilemeler**
- **Söz Öbekleri**
- **Söz Sanatları**

1. Gökle denizin birleştiği dumandan çizgiye dikkatle baktı. Fakat görünürde bir şey yoktu. Bu, her gece uykusunda kendini kurtarmak için birçok geminin pupa yelken geldiğini gören, zavallı, eski bir Türk forsasıydı. Esir olalı kırk seneden fazla olmuştu. Otuz yaşında dinç, levent, kuvvetli bir kahramanken Malta korsanlarının eline düşmüştü. Yirmi sene, onların kadirgalarında kürek çekti. Yirmi sene iki zincirle iki ayağından rutubetli bir geminin dibine bağlanmış yaşadı. Yirmi senenin yazları, kışları, rüzgârları, fırtınaları, güneşleri onun granit vücudunu eritemedi. Zincirleri küflendi, çürüdü, kırıldı. Yirmi sene içinde birkaç defa halkalarını, çivilerini değiştirdiler fakat onun çelikten daha sert adaleli bacaklarına bir şey olmadı. Yalnız abdest alamadığı için üzülyordu. Daima güneşin doğduğu tarafı soluna alır, gözlerini kibleye çevirir, beş vaktini gizli gizli, işaretle eda ederdi. Elli yaşına gelince korsanlar onu "Artık iyi kürek çekemez." diye çıkarıp bir adada satmışlardı. Efendisi bir çiftçiydi. On sene kuru ekmekle onun yanında çalıştı. Allah'a çok şükrediyordu. Çünkü artık bacaklarından mihli değildi. Abdest alıyor, tam kıblenin karşısına geçiyor, unutmadığı ayetlerle namaz kılıyor, dua edebiliyordu.

Aşağıdakilerden hangisi bu metindeki altı çizili kelimelerden herhangi birinin açıklaması değildir?

- A) Esir olmuştu. B) Nemli, ıslak.
C) Çok sert bir tür maden gibi. D) Sabrederdi.

2.

1

Acı günler geride kaldı evlatlarım.

2

Bu yemeğe fazla acı katmışsınız.

3

Çok tatlı bir gülüşü vardı, içimi ısıttı.

4

Yemek ziyafetinden sonra sıra tatlıya gelmişti.

Yukarıda numaralanmış kartlarda yer alan cümlelerdeki altı çizili kelimelerden hangileri mecaz anlamlıdır?

- A) 1 ve 2. B) 1 ve 3.
C) 2 ve 4. D) 3 ve 4.

3.

1. Koleje bu yoldan gidiliyor.
2. Okul yolu öğlenleri çok kalabalık oluyor.
3. Problemi bir de bu yolla çöz.
4. Bu sabah Konya yolunda trafik yoktu.

Yukarıda numaralanmış cümlelerin hangisinde "yol" kelimesi diğerlerinden farklı bir anlamda kullanılmıştır?

- A) 1. B) 2. C) 3. D) 4.

İşleyen Zeka Yayınları

ZİPİ'DEN

PÜF NOKTALARI

Kelimenin akla gelen ilk anlamı ve bu anlamla ilişkili olarak kazandığı yeni anlamına "gerçek anlam", ilk anlamıyla ilişki kurmadığımız farklı anlamına ise "mecaz anlam" denir.

4. • Mahallenin doğusunda büyük bir kuru başlıyordu.
• Yeni açtığı lokantanın işleri beklediğinden daha iyi başlamıştı.
• Soğuklar başladığında mevsimlik işçiler hâlâ buradaydı.
• Kayalıkların başladığı yerler fotoğrafçıların dikkatini çekmişti.

Yukarıdaki cümlelerde “başlamak” kelimesi kaç farklı anlamda kullanılmıştır?

- A) 1 B) 2 C) 3 D) 4

5. Karadeniz yolcu gemisi, önemli limanlara uğrayarak Akdeniz’i aşacak sonra da Cebelitarık’tan Atlantik’e açılarak Leningrad’a kadar uzanacaktı.

“Uzanmak” kelimesi aşağıdaki cümlelerin hangisinde bu cümledeki anlamıyla kullanılmıştır?

- A) Irmağın kenarı boyunca uzanan kavaklar arasında ilerliyorduk.
B) Akşama doğru seninle sahile kadar uzanalım.
C) Bütün gücünü toplayarak son defa yardım düğmesine uzandı.
D) İşleri bitirince akşama kadar kanepede uzanacağım.

6. **Aşağıdakilerin hangisinde kelimenin anlamı yanlış verilmiştir?**

- A) **Gaf** Yersiz, beceriksiz, zamansız söz veya davranış
B) **Çehre** Bir şeyin yakını, dolayı, etrafı
C) **Vakar** Ağırbaşlılık
D) **Grev** İş bırakma

7.

“Ulaşım” Kavram Alanı			
A	B	F	H
aktarma	benzin	flüt	harita
alt geçit	bilet	far	hat
ayva	bisiklet	fren	havlu
araç	bisküvi	feribot	hız

Tabloda “ulaşım” kavram alanına giren bazı kelimelerle bir sözlük oluşturulmuştur. Sözlük maddelerinde bulunan kelimelerden bazıları “ulaşım” kavram alanına ait değildir.

Buna göre aşağıdakilerden hangisinde ulaşım kavram alanına ait olmayan kelimeler bir arada verilmiştir?

- A) araç - bilet - flüt - havlu
B) ayva - bisküvi - flüt - havlu
C) ayva - bisiklet - flüt - havlu
D) aktarma - bisküvi - far - hat

1.

Kitaplara olan tutkumu ilkokul öğretmenime borçluyum. İlkokul ikinci sınıftayken öğretmenimin sınıfa getirdiği çantalar dolusu kitabın arasında başka başka dünyalara yaptığımız yolculuklar öyle eşsizdi ki... Rengârenk kitapların büyüdü dünyası bize gülmeyi, düşünmeyi, anlamayı ve görmeyi öğretirdi.

Öğretmenimiz haftada bir gün elinde kitap dolu çantalarla sınıfa girer, kitapları masasının üzerine yığıp bizi de masanın başına toplardı. Sonra bize, istediğimiz kitapları alıp inceleyebileceğimizi söylerdi. Biz de her kitabı tek tek inceleyip beğendiğimiz bir tanesini öğretmenimizden ödünç alırdık. Bugün kitaplarla olan sıkı dostluğum işte böyle başladı.

(Nora Roberts)

Yukarıdaki metinde yer alan altı çizgili kelimelerden hangisi doğru olarak değerlendirilmiştir?

- A) "borçluyum" kelimesi mecaz anlamda kullanılmıştır.
 B) "yolculuklar" kelimesi gerçek anlamda kullanılmıştır.
 C) "çantalarla" kelimesi mecaz anlamda kullanılmıştır.
 D) "beğendiğimiz" kelimesi terim anlamda kullanılmıştır.

2. **Aşağıdaki cümlelerin hangisinde "ağır" kelimesi karşısında verilen anlama uygun kullanılmamıştır?**

	Cümle	Anlam
A)	On beş yaşındaki delikanlı otuz yaşındaki bir insandan daha ağırdı.	Ağırbaşlı, ciddi
B)	Size göre çok ağır kalıyor, işleri onun yüzünden yetiştiremiyorum.	Davranışları yavaş olan
C)	Ağır kıyafeti ile ortama ciddi bir hava getirdi.	Dokunaklı, insanın gücüne giden, kırıcı
D)	Küçük yaşta bu ağır sorumlulukları üzerine almak zorunda kaldı.	Çetin, güç

İşleyen Zeka Yayınları

3. • Geniş çöl ufukları arasında çadırımızı kurduk.
 • Kurduğu sofraya, yaptığı salataya git de bak.
 • Türkler dünyanın en büyük devletini kurmuşlardır.
 • Annem büyük bir bidona salatalık turşusu kurdu.

Yukarıdaki cümlelerde "kurmak" kelimesi kaç farklı anlamda kullanılmıştır?

- A) 1 B) 2 C) 3 D) 4

PÜF NOKTALARI

- Kelimelerin cümlelerdeki anlamlarına dikkat ederek o kelimenin terim olup olmadığına karar verilmelidir.
- Kelimenin belirli bir anlamı verilip hazırlanmış çoktan seçmeli sorularda "yerine koyma metodu" sizi doğru seçeneğe götürecektir.

Kelimenin Anlamı ve Yorumu

4. Birçok çeviri eser farklı mekânların ruhunu taşıdığı için kucaklamıyor (hitap etmemek, ¹ etkilememek) okuru. Bir kısmı resmettiği (yansıtmak, anlatmak) ² pembe tablolarla ³ (gerçek yaşamla ilgisi olmamak) mutsuzluğu körüklüyor. (engel olmak, yok etmek) âdeta. ⁴

Bu metinde numaralanmış sözlerden hangisinin anlamı yay ayrıç içinde yanlış verilmiştir?

- A) 1 B) 2 C) 3 D) 4

5. • Sandalyenin bir ayağı oynuyor, onu tamir edebilir misin?
• Sorumsuz davranışlarıyla bizlerin hayatıyla oynuyorsun.
• Bu akşam sanatçının son filmi, televizyonda oynayacakmış.
• Çocuklar çimenler üzerinde oynuyor, büyükler masada yemek yiyordu.

Yukarıdaki cümlelerde “oynamak” kelimesi kaç farklı anlamda kullanılmıştır?

- A) 1 B) 2 C) 3 D) 4

6. **Aşağıdaki cümlelerin hangisinde “mahsus” kelimesi “bilerek, isteyerek, kasten” anlamında kullanılmıştır?**

- A) Her sanat dalının kendine mahsus bir malzemesi vardır.
B) Belki arkamdan gelirsin diye kapıyı mahsus açık bırakmıştım.
C) Belediye başkanına mahsus bir yer ayırmak için lokantaya girmişti.
D) Dünkü toplantıya mahsus bir durumdu bu.

7. **Aşağıdaki cümlelerde altı çizili kelimelerden hangisi ayrıç içinde verilen anlama uygun kullanılmamıştır?**

- A) Daha önce yaptığım tüm fedakârlıklar artık onun için bir masal olmuştu. (Değersiz, önemsiz şey)
B) Başarılı iş adamı ticarete küçük yaşta pişmişti. (İşe alışıp beceri ve ustalık kazanmak)
C) Çocuk kendisini köpekten koruyacağını düşündüğü adamın peşine takılmıştı. (Önemsemek, önem vermek)
D) Başarı yolunda emek harcayanlar istediklerine ulaşacaktır. (Gaye, uğur, maksat)

8. • Çocuk, basketbola başlayınca üç ayda abisinin boyunu geçti.
• Annemin gribe önce babama sonra da bana geçti.
• Okula giderken alt sokaktaki parktan geçiyoruz.
• Arabamız eski de olsa son model motorları geçiyor.

Yukarıdaki cümlelerde “geçmek” kelimesi kaç farklı anlamda kullanılmıştır?

- A) 1 B) 2 C) 3 D) 4

1. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde yansıma kelime kullanılmamıştır?

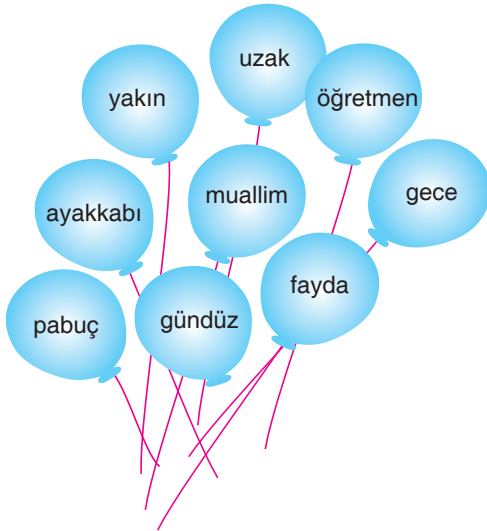
- A) Gecenin sessizliğinde bir tıkırtı duyuldu.
B) Musluğun şıprıtısı uyutmadı beni.
C) Horoz ötünce annem beni kaldırır.
D) Havlayan köpek ısırmazmış.

2. Kötü gün dostuymuş meğer.

Bu cümledeki altı çizili kelimenin karşıt (zıt) anlamlısı aşağıdaki cümlelerin hangisinde kullanılmıştır?

- A) Üzerinde beyaz bir elbise vardı.
B) İyi günlerimde de hep yanımdaydı.
C) Gece siyah bir tül gibiydi.
D) Zaman ne de hızlı akıyor.

3.

Yukarıdaki balonlar anlam ilişkilerine göre eşleştirildiğinde hangi kelime dışarıda kalır?

- A) pabuç
B) yakın
C) öğretmen
D) fayda

4. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde "hızlı" kelimesinin zıt anlamlısı kullanılmıştır?

- A) İşe girmek için iyi atak yaptı.
B) Sence de arabayı yavaş kullanmıyor mu?
C) Biraz daha çabuk olmazsa geç kalacağız.
D) Kitabı parmağıyla takip ederek okuyor.

5. Aşağıdaki cümlelerde verilen kelimelerden hangisinin eş anlamlısı yay ayrıç içinde yanlış verilmiştir?

- A) Rüzgâr (yel) deli gibi esiyordu.
B) Şu ihtiyarın (yaşlı) ceketini tutar mısın?
C) Çocuklar neşe (sevinç) içinde evlerine gittiler.
D) Nezaket ve dostluk (arkadaşlık) sertlikten kuvvetlidir.

6. Aşağıdaki atasözlerinin hangisinde karşıt (zıt) anlamı kelimeler birlikte kullanılmamıştır?

- A) Tok açın hâlden anlamaz.
B) Emek olmadan yemek olmaz.
C) Gelen gideni aratır.
D) Zengin malı fakirin çenesini yorar.

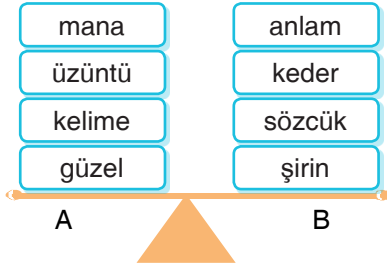
ZİPİ DEN
PÜF NOKTALARI

- Eş anlamlı kelimelerin aynı cümlede bir arada kullanılması doğru değildir.
- Kelimelerin zıt anlamı kullandıkları cümlelere göre değişiklik gösterir.

7. Aşağıdaki atasözlerinin hangisinde zıt anlamlı kelimeler bir arada kullanılmıştır?

- A) Dost ağlatır, düşman güldürür.
B) Dikensiz gül olmaz.
C) Dost sözü acıdır.
D) Dost acı söyler.

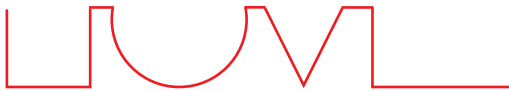
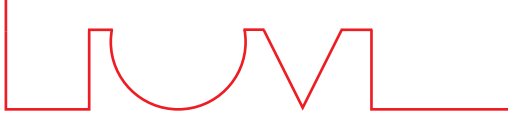
8.

Yukarıdaki kaldıraçta A kefesindeki hangi kelimenin eş anlamlısı B kefesinde yanlış verilmiştir?

- A) mana
B) üzüntü
C) kelime
D) güzel

9. gülmek dost ters yazmak

ağlamak düşman düz çizmek

Yukarıdaki kelimelerden zıt anlamlısı yanlış yazılan kelime karşısındaki şekille birleşemeyecektir.

Buna göre hangi kelimenin şekli karşısındaki şekille birleşemez?

- A) B)
C) D)

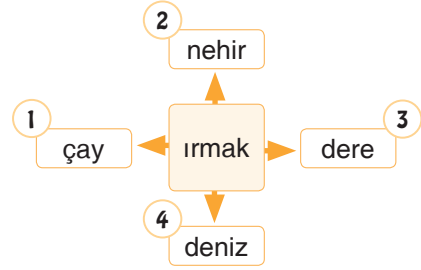
10.

1. ev	a. yaşam
2. hayat	b. mesut
3. mutlu	c. sanatçı
4. yazar	d. hane

Yukarıda numaralanmış kelimelerden hangisinin eş anlamlısı yanlış eşleştirilmiştir?

- A) 1. B) 2. C) 3. D) 4.

11.

"Irmak" kelimesinin eş anlamlısı numaralanmış kelimelerden hangisidir?

- A) 1. B) 2. C) 3. D) 4.

Kelimeler Arası Anlam İlişkileri

1. Atasözleri; atalarımızın, uzun yıllar süren denemelerine, gözlemlerine dayanan ve topluma öğüt veren kalıplaşmış sözlerdir. Günlük hayatta içerisinde bulunduğumuz durumu destekleyen bir atasözü bulup yerli yerine koyunca inanılmaz bir haz duyarız çünkü “bak aynı durumu yaşayan atalarımız da varmış, ne kadar da doğru yapmışım aslında” diye düşünürüz. Ancak kimi atasözleri, bizi desteklerken bazılarıysa içinde bulunduğumuz durumun tam tersini vurgulayıp bizi yerebilir. Bunlara birbiriyle çelişen atasözleri de denilebilir.

Aşağıdakilerin hangisinde yukarıdaki durumu örnekleyen “birbiriyle çelişen” atasözleri kullanılmamıştır?

- A) - Azıcık aşım, ağrısız (kaygısız) başım...
- Fazla mal, göz çıkarmaz.
- B) - Bağa bak üzüm olsun, yemeye yüzün olsun.
- Baba oğluna bir bağ bağışlamış, oğul babasına bir salkım üzüm vermemiş.
- C) - Kurunun yanında yaş da yanar.
- Her koyun kendi bacağından asılır.
- D) - İyilik eden iyilik bulur.
- Besle kargayı, oysun gözünü.

2.

Engin

O kadar çok konuştu ki kimse ağzını açamadı.

Çok üzgünüm, içimi döküp rahatlamak istiyorum.

Berkay

Sedef

Doktor olmak için canla başla ders çalışıyor.

Seni bir yerden tanıyorum sanki.

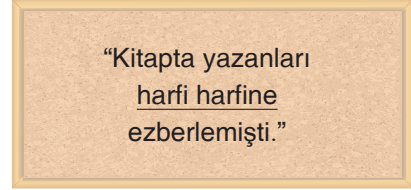

Vedat

Yukarıdaki öğrencilerden hangisi cümlesinde deyim kullanmamıştır?

- A) Engin
B) Berkay
C) Sedef
D) Vedat

3.

Aşağıdakilerden hangisi bu tabloda altı çizili sözün cümleye kattığı anlamla aynı değildir?

- A) Eksiksizce
B) Birebir
C) Güzelce
D) Aynen

İşleyen Zeka Yayınları

ZİPİ'DEN

PÜF NOKTALARI

- Deyimler bir durumu ifade ederken atasözleri bir durumla ilgili öğüt verir.
- Deyim ve atasözleri kalıplaşmış söz gruplarıdır.

Kelimenin Anlamı ve Yorumu

- 4.
1.	Canından bezdirmek	⇒	Bıktırmak, usandırmak
2.	Canı yanmak	⇒	Ruhu sıkılmak
3.	Canına okumak	⇒	Perişan etmek
4.	Cana can katmak	⇒	Yaşama gücünü artırmak

Yukarıda numaralanmış deyimlerden hangisinin anlamı yanlış verilmiştir?

- A) 1. B) 2. C) 3. D) 4.

- 5.
- Başını sokmak
 - Başının çaresine bakmak
 - Başının altından çıkmak
 - Başını koltuğunun altına almak

Yukarıda numaralanmış deyimlerden hangisi “yeterli olmasa da barınabilecek bir yere yerleşmek” anlamını taşır?

- A) 1. B) 2. C) 3. D) 4.

- 6.
Domates fidelerini tek tek toprağa dikti.	Elindeki iğne iplikle söküklere bir bir dikti.
Belli ki bana kızmış, gözlerini bana dikti.	Hırsızlardan korunmak için kapıya bekçi dikti.

Yukarıdaki tabloda “dikmek” kelimesinin deyim içinde kullanıldığı kutucuk tablodan çıkarıldığında yeni oluşacak şekil hangisi olur?

- A)
- B)
- C)
- D)

7. Aşağıda söz grupları ile aynı anlamda kullanılan deyimler cümle içinde verilerek eşleştirilmiştir.

Buna göre doğru eşleştirilmeyen söz grubu hangisidir?

- A) O gün bugündür tek kelime bile etmedi. → O günden beri ser verip sır vermiyor.
- B) Yoksa bizi küçük mü görüyor? → İnsanları hor görmek güzel ahlaka sığmaz.
- C) Allah emeğinizi zarara uğratmayın! → Bu savaş maddi manevi kayba uğrattı milleti.
- D) Öyle gururla kurulmuş oturuyor. → Anlamsız bir kibre kapılmış gibi görünüyor.

Kelimeler Arası Anlam İlişkileri

1.

Deyimler	Anlamları
1. Aynı kapıya çıkmak	a. Aynı sonuca varmak
2. Alıcı gözüyle bakmak	b. Kendisine söz söyletmemek
3. Bir çift sözü olmak	c. Ayrıcalık tanımak
4. Burnundan kıl aldirmamak	d. Söyleyecek şeyleri bulunmak

Yukarıdaki tabloda deyimler ile anlamları eşleştirilmiştir.

Bu eşleştirmelerden hangisi yanlıştır?

- A) 1-a B) 2-c C) 3-d D) 4-b

2. "Kafa" kelimesi aşağıdaki cümlelerin hangisinde deyim içinde kullanılmamıştır?

- A) Her kafadan bir ses çıkıyor, hangisi doğru anlayamadım.
 B) Zihni yoran sorularla kafa eskitmeye gerek yok.
 C) Evi satamadığı için kafamızı ütölemekten vazgeçmiyor.
 D) Kalbi ve kafasıyla daima yeni, daima genç kaldı.

3. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde ikileme kullanılmıştır?

- A) Büyükçe bir bahçe almayı düşünüyorum.
 B) Yeşil yeşil vadileri dolaşıyorduk.
 C) Büyük lokma ye, büyük söz söyleme.
 D) Yağsız yemekler sağlığa yararlıdır.

4. "Aslan kesilmek" deyimini aşağıdaki cümlelerin hangisinde anlamına uygun kullanılmamıştır?

- A) Tavuk, yavrularını korumak için köpeğin önünde aslan kesildi.
 B) Karşıma geçince aslan kesildi, o korkak hâlden eser yoktu.
 C) Öğretmen kızınca âdeta aslan kesildi, sessizce yerine oturdu.
 D) Rakibi karşısında korkmadı, aksine aslan kesildi.

İşleyen Zeka Yayınları

Zeki'DEN

PÜF NOKTALARI

- Deyim ve atasözlerinin çoğu mecaz anlamlıdır ancak gerçek anlamlı deyim ve atasözlerinin olduğunu da unutmayınız.
- İkileme oluşturan kelimeler arasına noktalama işareti konulmaz.

Kelimenin Anlamı ve Yorumu

5. “Bu sınavı kazanmak için çok gayret gösterdi.” cümlesindeki altı çizili deyim yerine aşağıdakilerden hangisi getirilirse cümlenin anlamında bir değişiklik olmaz?
- A) vakit geçirdi
B) başardı
C) çaba harcadı
D) hedefledi
6. **Aşağıdakilerden hangisinde “el etmek” deyiminin anlamı verilmiştir?**
- A) Bir kimseyi el işareti ile çağırmak
B) Bir şeye sahip çıkmak
C) Birlikte davranmak, dayanışmak
D) Birini konuşamaz duruma getirmek
7. “Uçsuz bucaksız” söz grubuyla anlatılmak istenen aşağıdakilerden hangisidir?
- A) Hiçbir hayat belirtisi olmayan yer
B) Sonu görülmeyecek kadar geniş olan yer
C) Kalabalık ve gürültülü alan
D) İnsanların yaşadığı yer
8. **Aşağıdaki cümlelerin hangisinde deyim kullanılmamıştır?**
- A) Konuyu her yönüyle anlatmamıza rağmen adam bildiğinden şaşmadı.
B) Çevresi kuşatılan kuşun kanat çırpmaya hâli kalmamıştı.
C) Kuru kalabalıktan güç alarak çok yanlış davrandın.
D) Küçük yaşta ekmeğini eline almış, kısa sürede ticarete ilerlemişti.
9. **Aşağıdaki cümlelerden hangisinde bir deyim, anlamına uygun kullanılmamıştır?**
- A) Beni dinlemiyordu, akıllı başka yerdeydi.
B) Bu şehirden alıp başımı gideceğim.
C) Evde annemle baş başa kalıverdik.
D) Geveze biriydi, ağzı var dili yoktu.
10. **Aşağıdakilerden hangisinde deyim, açıklamasıyla birlikte verilmemiştir?**
- A) Bu iş için çok para harcamış, kesenin ağzını açmış.
B) Yeni gelen öğretmen, öncekinin pabucunu dama attı.
C) Ekmeğini taştan çıkarır, zor şartlara rağmen geçimini sağladı.
D) Ağız birliği yaptıkları belli, aynı şeyi söylüyorlar.

1. Ali Rıza Bey, 1888 yılında dünyadan göç ettiğinde Mustafa yedi, Makbule bir yaşında idi.

Aşağıdaki cümlelerin hangisinde bu cümlede geçen altı çizili söz grubuyla anlamca özdeş olan bir söz vardır?

- A) Leylekler sonbahar geldiğinde göç eder.
B) Amansız hastalığı yüzünden genç yaşta hayatını kaybetti.
C) Kuraklık nedeniyle vatanlarından ayrılmışlar.
D) Sınavda başarısız olunca okuldan ayrıldı.

2. Annesine yazdığı mektupta duygularını tek tek kâğıda dökmüştü.

Altı çizili kelime grubu aşağıdaki cümlelerin hangisinde bu cümledeki anlamıyla kullanılmamıştır?

- A) Resim dersinde öğretmen öğrencilerden hayallerini kâğıda dökmelerini istedi.
B) Kavanozdaki sıvı yağı yanlışlıkla masadaki kâğıda dökmüştü.
C) Hayata veda etmeden mirasını kime vereceğini kâğıda döktü.
D) Öğrencilerime vermek üzere içimdekileri kâğıda döktüm.

3. Bu ilacı gūnaşırı almalısınız.

Bu cümlede altı çizili kelimenin cümleye kattığı anlam aşağıdakilerin hangisinde vardır?

- A) İki günde bir antrenmana gidiyor.
B) Bu kışı genellikle hastalıkla geçirdi.
C) Hiç olmazsa arada bir beni ara.
D) Arada sırada televizyon seyrederdi.

4. Bilim insanları doğadaki birçok olayın üzerindeki perdeyi kaldırmayı, insanlara yeni ufuklar kazandırmayı amaçlıyor.

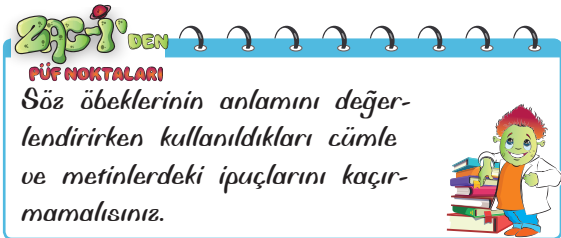
Bu cümledeki altı çizili sözün anlamı aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Düzenli olarak araştırma yapmak
B) Belirsiz, bilinmeyen durumları ortaya çıkarmak
C) Farklı yönlere dikkat çekmek
D) Şüpheyi, merakı artırmaya çalışmak

5. Çok sevdiği köpeğini kaybettikten sonra iyice kabuğuna çekildi.

Bu cümlede altı çizili söz öbeğinin cümleye kattığı anlam aşağıdakilerin hangisinde doğru verilmiştir?

- A) Dışarıyla ilgisini koparmak
B) Zamanla unutmaya çalışmak
C) Doğru yoldan ayrılmak
D) Bir şey üzerine çok düşünmek

6. Günümüzde yaşam öyle bir hâle geldi ki zaman hiç kimseye yetmez oldu, insanlar âdeta bir günü otuz yıl gibi yaşıyor.

Bu cümlede altı çizili söz ile anlatılmak istenen aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Hayatın tadına varmak
B) Hayatı yoğun yaşamak
C) Hayatı çekilmez hâle getirmek
D) Zorluklarla mücadele etmek

7. Sanatçının son eseri edebiyat çevrelerinde ses getiren önemli bir çalışma oldu.

Bu cümledeki altı çizili sözün anlamı aşağıdakilerden hangisi olamaz?

- A) Adından söz ettirmek
B) Dikkat çekmek
C) Etki uyandırmak
D) Çok satmak

8. Genç şairin şiir anlayışı kıvamını bulmuştu artık ona dergimizde bir köşe vermenin zamanı gelmişti.

Bu cümlede altı çizili sözün anlamı aşağıdakilerden hangisi olamaz?

- A) Olgunluğa kavuşmak
B) İstenilen düzeye ulaşmak
C) Şartları değiştirmeye çalışmak
D) Uygun özellikleri taşımak

9. Konferansta dilin, toplum olma yolundaki öneminin altını çizdi.

Bu cümledeki altı çizili sözün anlamı aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Üzerine dikkat çekmek, vurgulamak
B) Karşılığını vermemek, ezilmek
C) Değersiz görmek, küçümsemek
D) Ayrıntılı bir şekilde ele almak

10. Buradan, istemeden de olsa ayrılmak zorundayım. Ama sizler artık ne yapacağınızı çok iyi biliyorsunuz. Bu yüzden bundan sonra sizlerin yanlış yapacağınızı sanmıyorum. Bundan sonra yapacağınız her işe tereddütsüz olarak imzamı atarım.

Bu cümledeki altı çizili sözün anlamı aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Beklentiye cevap vermek
B) Sorumluluğunu yerine getirmemek
C) Destek vermek, sahip çıkmak
D) Öneriye, değişikliğe açık olmak